

Inhoud

Voorwoord *door Walter Zinzen* 9

Woord vooraf 13

Deel 1. Wandelen langs Kongolees erfgoed in België 17

Inleiding. Monumenten in dienst van de nationale identiteit
en van de kolonisatie 19

België 19

Congo 22

Brussel-Stad 29

Het Koningsplein 29

De Brederodestraat en omgeving 32

*Kaderstuk. De Koninklijke Schenking, een Kongolese
erfenis* 37

De achterkant van het Paleis 40

Matonge 46

Kaderstuk. Woeste tegen Daens en inboorlingen 49

De Meeûssquare en Montoyerstraat 51

Kaderstuk. Vandervelde: van aanklager tot kolonialist 53

De Warande 54

Het Jubelpark 62

Albert Thys 62

Het Kongomonument 67

De arcaden 69

Etterbeek 75

Tervuren 77

De Tervurenlaan 77

De wereldtentoonstelling 79

Het Kongolees dorp 81

Met de tram naar Kongo 82

Het museum 85

- Kaderstuk. Het museum gedekoloniseerd?* 87
Kaderstuk. Een wandelend monument: de Kongolese olifant 89
- Schaarbeek 99
 Het dorp dat rijk werd door Kongo 99
 De Kongolese Weermacht 104
- Vorst, Sint Gillis en Ukkel 109
 Kaderstuk. De erfenis van Tombeur 110
- Laken 115
 Het Koninklijk Domein en de Koninklijke Serres 115
 Een vergeten hoekje: de koninklijke tuinen 120
- Elsene 123
- Nog eens Brussel-Stad 125
 Cinema Kongo 125
 De bananenwijk 125
- Oostende 129
 Langs de zeedijk 130
 Langs de Koninginnelaan 135
- Blankenberge 141
- Diksmuide 145
- Antwerpen 149
 Kongerijkdom in Antwerpen 149
 Kaderstuk. Het menu van de kolonisatie 151
 De Kongozuil in het Stadspark 155
 Het Zuid 156
 Wilrijk 160
- Elders in Vlaanderen en Wallonië 163
 Halle 163
 Gent 164
 Mechelen 166
 Geraardsbergen 167
 Spa 169
 Aarlen 169
 Vielsalm 170

Bergen 170

Dalhem en Namen: twee onbekende musea 172

Musée Communale Générale Thys in Dalhem 172

Musée Africain in Namen 173

Arquennes 173

Deel 2. Beeldenstorm 175

Weg met de koloniale beelden, weg met Leopold II? 177

Het algoritme van de koloniale geschiedschrijving 183

Stap één: het begin van de kolonisatie 183

Stap twee: een eerste kritiek 185

Stap drie: het algoritme veranderen: de
beschavingsmythe ontcrachten 189

Stap vier: het algoritme veranderen: dekoloniseer
de geschiedenis 190

Een beschavingsoorlog? 197

Vorstendommen in westelijk Kongo 197

De Azande-sultanaten 200

De koperrijken in het zuidoosten 201

Kaderstuk. De kopereters 203

Mushaidi Ngelengwa alias Msiri, de man die van geen
Belgen wou weten 204

Kaderstuk. Thinking Black 208

Koppensneller Storms veroverd Marungu 210

Kaderstuk. Menselijke resten als trofee 213

De kruistocht tegen de 'Arabieren' in Oost-Kongo 213

De Swahili: van de kust tot in Oost-Kongo 214

Kaderstuk. Munten in Kilwa 215

Het leven in Maniema 218

Van Swahili tot 'Arabier' 221

Oorlog! Een kruistocht of gewoon economische
controle? 223

Bijlagen 231

Een koloniale prelude: de achttiende-eeuwse slavenhandel
in Brussel en Oostende 233

Kaderstuk. De familie Walckiers in Brussel 237

Chronologie van Kongo 239

Brusselse straatnamen die naar Kongo verwijzen 243

Bronnen 249